

TERUGBLIK

VERSLAG LEZING JOH. NOORDMAN OP 26-11-86

Op de ledenavond van woensdag 26-2-86, hield ons lid Joh. Noordman zijn met dia's ondersteunde lezing over de Hilversumse middenstand onder het motto: "Van snoepwinkel-tje tot grootwinkelbedrijf tussen 1850 - 1950".

Daar voor de pauze afscheid werd genomen van de toenmalige voorzitter Mevr.Drs. M.J.Th. Verdegaal-Ruhe, en van haar opvolger, de heer P.J.J.M. Timmer geïnstalleerd bleek de overgebleven tijd te kort om deze lezing, met de omvangrijke collectie daarop betrekking hebbende dia's, in haar geheel af te werken. De grote belangstelling toen hiervoor getoond, deed het bestuur besluiten om in het najaar het vervolg van deze lezing in haar programma op te nemen. In een tot de laatste plaats bezette podiumzaal van 'De Vaart', vond dit op woensdagavond 26-11-86 plaats.

Evenals de vorige maal beschreef en toonde de heer Noordman de familiebedrijven, die Hilversum hebben verzorgd en nog verzorgen. De lezing werd gelardeerd met vele anecdotische gegevens. De spreker komt zelf uit een zakenfamilie, zo liet hij dan ook het pand in de Kerkstraat zien, waarin zijn vader zich in 1905 met zijn heren- en jongenskledingzaak gevestigd had; de eerste zaak in Hilversum met een gasverlichting van maar liefst vijftwintig gaspitten. Vele panden, van onder de aanwezige ouderen nog bekende maar inmiddels verdwenen zaken, verschenen op het projectiescherm met name die van Meddens-Thijssen-Siewers-Lammers-'De Vlijt'-Rood Soeurs etc.. Maar ook de thans nog bestaande familiebedrijven zoals De Haas-Renou-Van de Ley en de in 1987 75 jaar bestaande boekhandel van Harkema, behoorden tot de getoonde dia's.

Met grote kennis van zaken en op smakelijke wijze wist hij zijn gehoor te boeien door, zij het in 't kort, de geschiedenis van velen samen te vatten, hiermede zijn toehoorders een genoegelijk avond bezorgende. Op het einde van zijn lezing werd dat door een hartelijk applaus nog eens onderstreept. Het was half elf toen de waarnemend voorzitter Drs. A. van der Schuyt, na de heer Noordman bedankt en hem de gebruikelijke boekenbon overhandigd te hebben, deze welgeslaagde avond kon sluiten.

G.M.

Op de gemeenschappelijke ledenavond met AWN Naerdinklant gaf Ir. T. van Tol (hier op de voorgrond) op 14 januari j.l. een lezing over de bebouwing van de enggronden in het Gooi, vanaf 600. Een oude ploeg diende als illustratie bij het verhaal en werd met aandacht bekeken. Over de inhoud van de lezing meer in het volgend nummer van dit blad.

BOEK HILVERSUM 1870-1940 VERSCHENEN

"Het waardevolle uit het verleden moeten wij vasthouden. Hilversum heeft nog altijd veel waardevols. Of bij de overheid de wil aanwezig is om dit vast te houden en te bewaren kan men weleens betwijfelen" aldus uitgever VerLoren van Themaat op zaterdag 26 januari j.l. in boekhandel Harkema. "Moge dit boekje een breed lezerspubliek aanspreken en het waardevolle van Hilversum in herinnering houden". Het boekje waar hij op doelde 'Hilversum 1870-1940' van de auteurs Stamkot & Leurs is tot stand gekomen op initiatief van boekhandel Harkema, die haar 75-jarig bestaan viert. De heer VerLoren memoreerde nog het beëindigingsplan uit 1933 dat grenzen stelt aan Hilversum's groei. Na zijn inleiding presenteerde hij het eerste exemplaar van het boekje aan de heer E.E. van Mensch, die vanuit 'De Vaart' zo veel voor het bestuderen en levend houden van Hilversum's historie doet.

Ook de heer Van Mensch herinnerde eraan dat de hoeder van de historie het vandaag de dag niet gemakkelijk heeft. Hij zwaaide lof toe aan boekhandel Harkema, de uitgever en niet in de laatste plaats aan de beide auteurs van het boekje. Van Mensch had kennelijk drukproeven ter inzage gehad want hij leverde als goed wetenschapper al meteen wat kritisch commentaar. "1870 en de aanleg van de spoorweg vier jaar later is voor Hilversum weliswaar een belangrijke mijlpaal geweest, maar de suggestie dat Hilversum vóór die tijd een onbetekenend boerendorp was moet van de hand gewezen worden". Alleen al het vele speurwerk en de publicaties van de heer De Lange leveren hier de boeiende bewijzen voor. De heer J.R.B. Molijs, de huidige eigenaar van Harkema - een voortreffelijk gastheer - onthulde in zijn welkomstwoord dat hij ook graag een boekje over het historisch waardevolle van het huidige Hilversum gepubliceerd zou zien. "Dan

Op zaterdag 24 januari 1987 werd het eerste exemplaar van het boek "Hilversum 1870-1940" door de uitgever L.M. Verloren van Themaat uitgereikt aan E.E. van Mensch, bestuurslid van "Albertus Perk" en beheerder van de Historische Afdeling van het Goois Museum.

moeten wij echter wel voortmaken" stelde de heer Molijn met enige zorg vast.

Onder de aanwezigen op deze kleine en gezellige plechtigheid merkten wij Dr.P.W. De Lange en Dr.A.C.J. de Vrankrijker op. Van TVE waren er mevrouw Scheltema en de heer Jolles. Behalve de eerder gememoreerde sprekers waren ook de beide auteurs aanwezig alsmede vele leden van het AP-bestuur. Ook de heer Harkema, zoon van de oprichter, gaf acte de présence. Bij een glas wijn werd nog na de officiële winkelsluitingstijd nagepraat.

A.v.d.S.

Inspraak gehouden tijdens de openbare gezamenlijke vergadering van de raadscommissies voor Cultuur en Sociaal-cultureel werk, Financiën, Stadvernieuwing en volkshuisvesting op 3 februari 1987; door P.J.J.M. Timmer voorzitter van de Hilversumse Historische Kring 'Albertus Perk'.

Dames en heren - leden van de raad -

De leden van de Historische kring Albertus Perk, waarvan ik als voorzitter van het bestuur hun tolk ben vanavond, zijn geschokt door de gedachten en suggesties van B&W met betrekking tot het Goois Museum - zulks in het kader van de restauratie en aanpassing van het onlangs tot monument verheven oude raadhuis aan de Kerkbrink Hilversum.

Voor U, dames en heren raadsleden wil ik een vurig pleidooi houden - noemt het gerust maar een cri de coeur - om het Goois Museum voor de toekomst te behouden; het is van essentieel belang voor de bestudering van en het opwekken van belangstelling voor de geschiedenis van Hilversum, dat er in Hilversum een goed historisch museum bestaat en blijft bestaan.

Bovendien is er een vruchtbare en intensieve en zelfs toenemende samenwerking in de achterliggende jaren gegroeid tussen de Historische Kring en het Goois Museum, die o.a. geleid heeft tot tentoonstellingen over Albertus Perk en over Dr. Van Hengel.

Deze tentoonstellingen hebben een groot bezoekersaantal getrokken en waren van meer dan lokale betekenis.

Als Uw commissies besluiten om de activiteiten van het Goois Museum te beperken - en dat doet U als het Goois Museum uit Uw beheerstakenpakket wordt gestoten - dan is

dit ook van uiterst nadelige invloed voor het werk van onze Historische Kring.

Onlangs is vanuit onze kring een enthousiaste en kundige werkgroep van start gegaan die in nauwe samenwerking met het Goois Museum in 1990 bij gelegenheid van het 3e lustrum van onze Historische Kring een groots opgezette tentoonstelling in voorbereiding heeft genomen met als voorgestelde lokatie het oude raadhuis aan de Kerkbrink.

Eén van de plannen is een permanente maquette aan te bieden van het dorp Hilversum 1850 rondom het middelpunt van de Kerkbrink welke maquette een waardige plaats zou kunnen krijgen in het oude raadhuis.

Een meer toepasselijke bestemming voor het Goois Museum dan het oude raadhuis is welhaast niet te vinden.

Het toeval (of is het geen toeval?) wil dat juist in deze tijd de Stichting tot bevordering van de belangen van het 'Goois Museum', met een aantal illustere bestuursleden een oproep heeft gedaan om steun te geven aan het Goois Museum-nieuwe stijl door het vragen om geldelijke steun - door het beschikbaar stellen van vrijwilligers voor rondleidingen; door suppoostwerk, opvang schoolbezoek enz..

U ziet dames en heren - het particulier initiatief is er al - het kan echter worden gewaarborgd indien de gemeente niet alleen morele steun en medewerking wil geven, maar ook daadwerkelijk het voortouw blijft opnemen in het herhuisvesten en beheren van het museum.

Het moet voor U toch wel een positieve aanwijzing betekenen, dat de provincie het door B&W aangevraagde museumkrediet van f 95.000,-- met de volle 100% heeft gehonoreerd - daarmee het belang van een museale bestemming toch duidelijk onderstrepd.

Wat zal het een teleurstelling worden, maar ook een afwaardering van al het belangenloze werk van de stichters en tot op vandaag medewerkers aan het Goois Museum met haar van meer dan lokale betekenis zijnde collectie.

Geeft het Goois Museum de kans op de huisvesting die zij verdient en bedenkt toch ook dat een museumbestemming voor het oude raadhuis de beste garantie is om dit monument-één van de weinige in Hilversum - te behouden.

P.J.J.M. Timmer
(van redactiewege iets bekort)